

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	148 Inari	Täyttämispvm	28.10.2022
Kaavan nimi	Inarin kirkonkylän asemakaavan muutos ja laajennus; Juutuanvaara		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	12.01.2022
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	148
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	16,6501	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	12,3488
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	4,3013

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	16,6501	100,0	7313	0,04	12,3488	4313
A yhteensä	4,8758	29,3	7313	0,15	4,8758	4313
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	9,9069	59,5			9,9069	
R yhteensä						
L yhteensä	1,8674	11,2			1,8674	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä	0,0000				-4,3013	
W yhteensä						

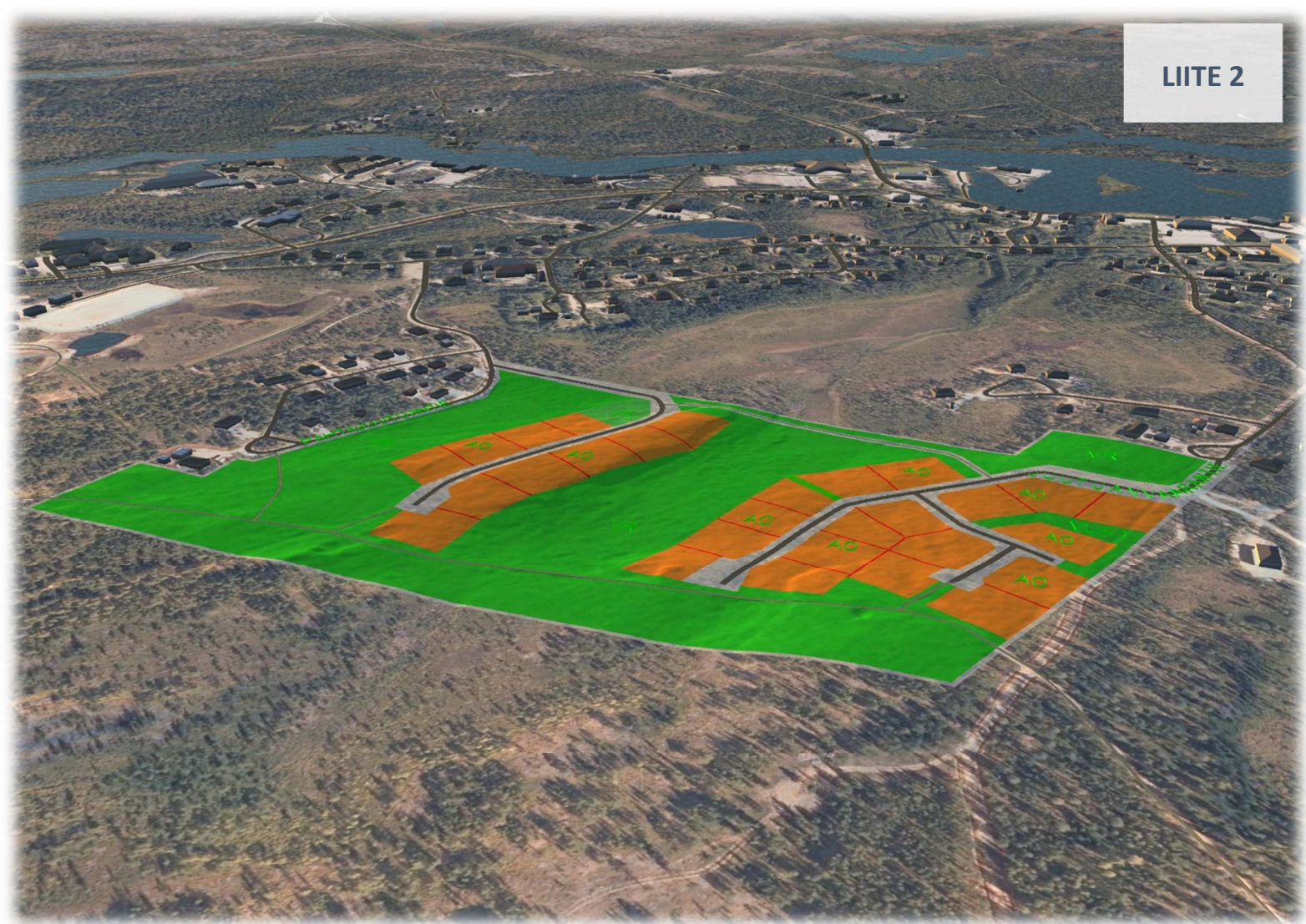
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset	Suojeltujen rakennusten muutos
-----------------	-----------------------	--------------------------------

	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	16,6501	100,0	7313	0,04	12,3488	4313
A yhteensä	4,8758	29,3	7313	0,15	4,8758	4313
AO	4,8758	100,0	7313	0,15	4,8758	4313
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	9,9069	59,5			9,9069	
VL-1	1,0016	10,1			1,0016	
VK	0,1992	2,0			0,1992	
VR	8,7061	87,9			8,7061	
R yhteensä						
L yhteensä	1,8674	11,2			1,8674	
Kadut	1,7205	92,1			1,7205	
Kev.liik.kadut	0,1469	7,9			0,1469	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä	0,0000				-4,3013	
M	0,0000				-4,3013	
W yhteensä						

INARIN KIRKONKYLÄN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS

JUUTUANVAARA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

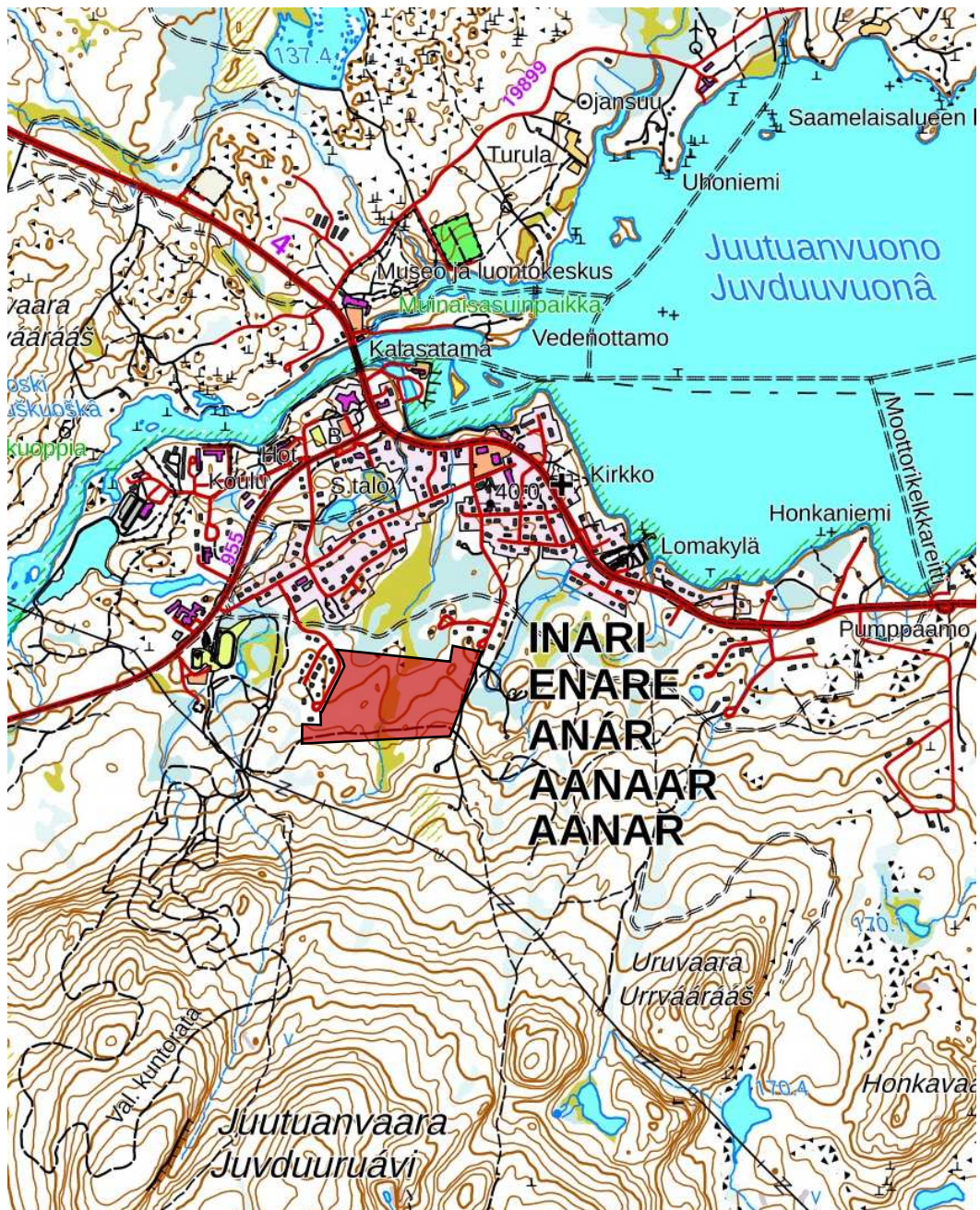
Inarin kunta
Tekninen osasto
Kaavoitus
1.11.2022

Yleistä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään suunnitteluprosessin aikana.

Suunnittelualueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Inarin kirkonkylän eteläpuolella, Juutuanvaaran reunassa. Etäisyys Inarin keskustaan on n. 1 km.

Suunnittelutehtävän määrittely ja tavoitteet

Inarin kirkonkylällä on vajausta kunnan tarjoamista omakotitalotonteista. Tekninen lautakunta on päättänyt 15.12.2021 §99 käynnistää asemakaavan laajentamisen kunnan omistamalle kiinteistölle 148-402-151-4. Kaavoitettavan alueen pinta-ala on 16,7 ha.

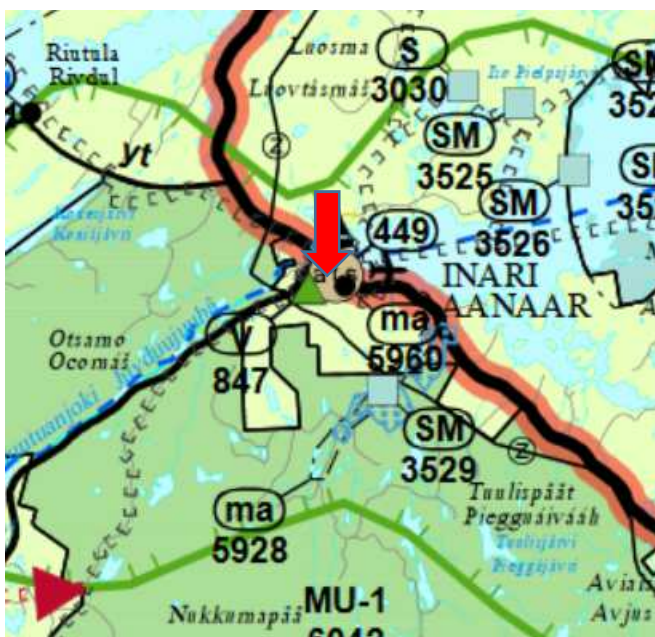
Suunnittelun lähtökohdat ja suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä kuntien kaavoituksessa. Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

Maakuntakaava

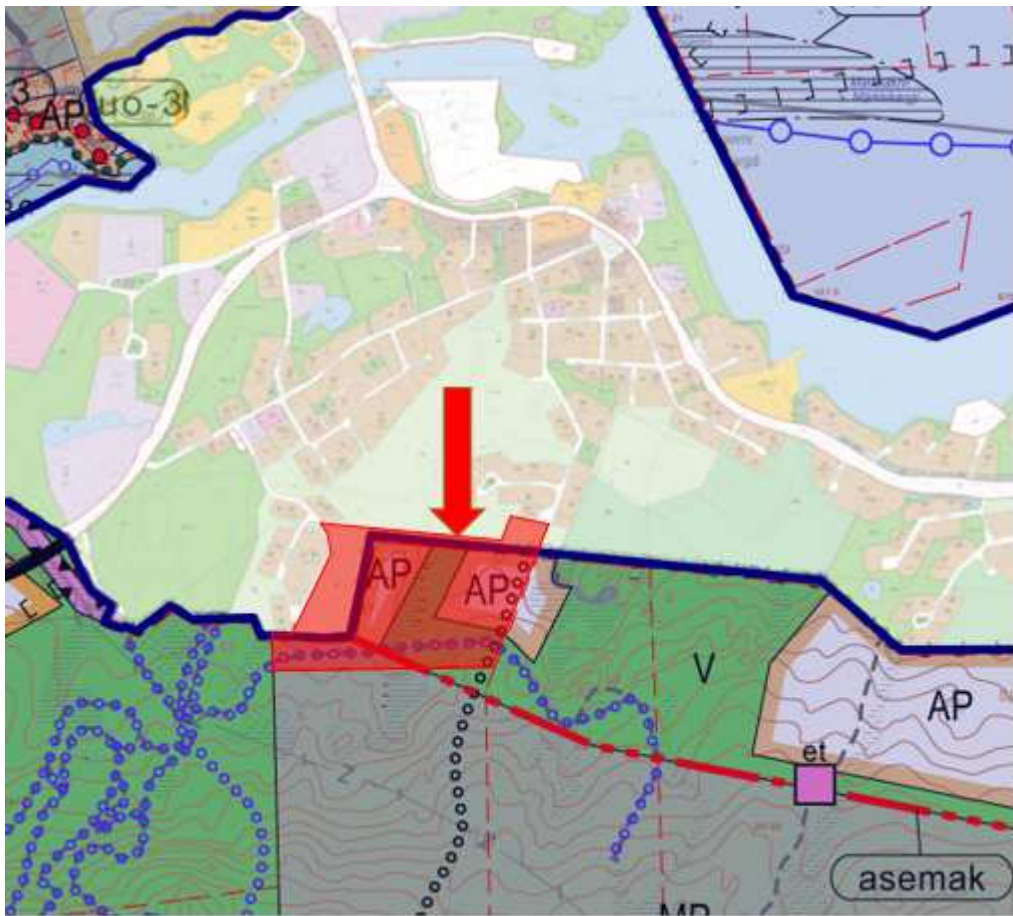

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa. Pohjois-Lapin maakuntakaavan on valtioneuvosto vahvistanut 27.12.2007. Suunnittelualueeseen kohdistuu seuraavat maakuntakaavamerkinnot: **ats 449**; Saamelaiskulttuurin ja –hallinnon keskuskylä. **M-1**; metsätalous- ja poronhoitovaltainen alue. **mv**; matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyskeittämisen kohdealue. **V 847**; Juutuanvaara, seudullisesti merkittävä virkistys- ja kilpaurheilualue.

sa; Saamelaisten kotiseutualue.

Uusi Pohjois- Lapin maakuntakaava 2040 on hyväksytty Lapin liiton hallituksessa 1.3.2021. Lapin liiton valtuusto palautti kokouksessaan 17.5.2021 kaavan uudelleen valmisteluun. Uusi maakuntakaava kumoaa vanhan Pohjois-Lapin maakuntakaavan.

Yleiskaava

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa. Inarin kirkonkylän asemakaavoitetulla alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Suunnittelualan asemakaava-alueen ulkopuolinen osa kuuluu Inarijärven osayleiskaavaan, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.3.2017. Yleiskaavassa suunnittelualueella on voimassa seuraavat kaavamerkinnät;

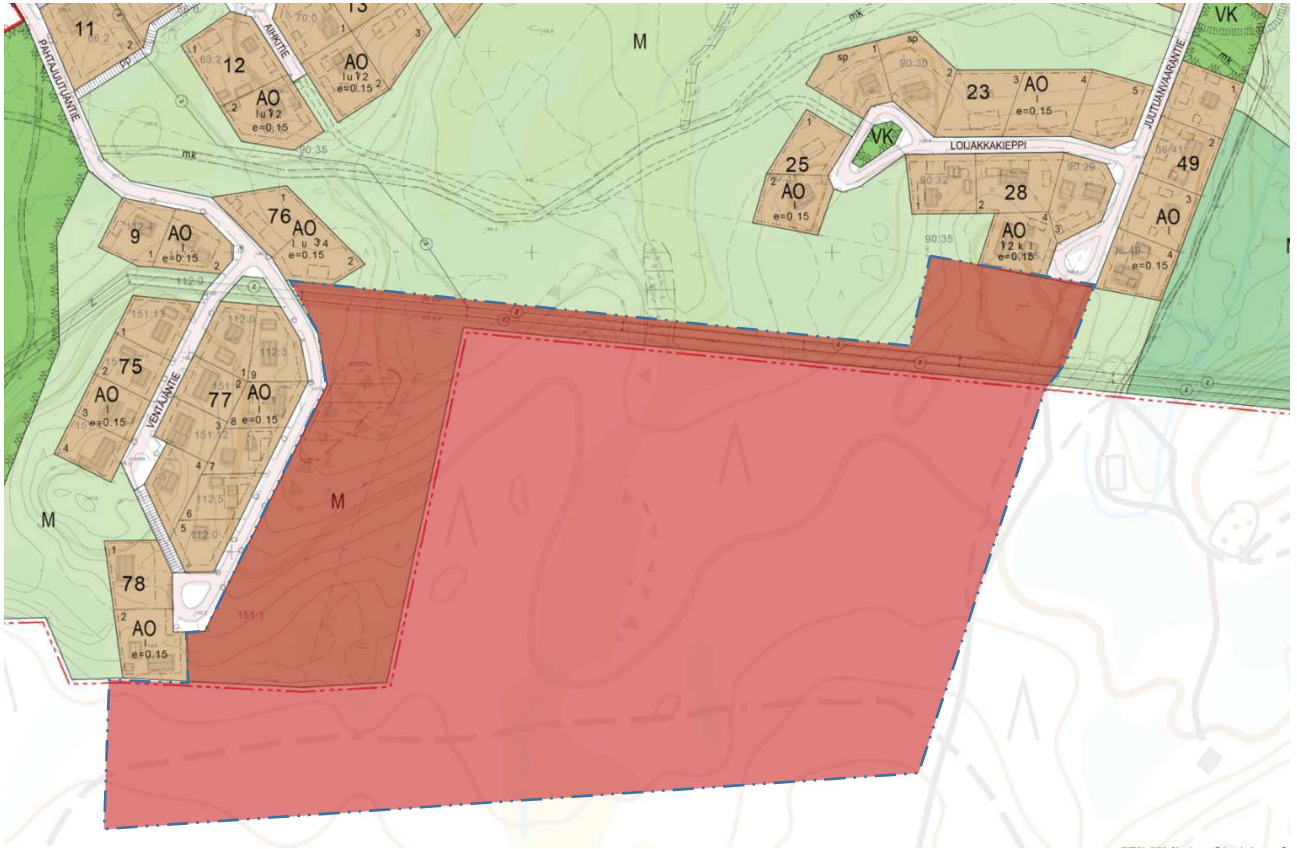
AP; *PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE*

V; *VIRKISTYSALUE*

MP; *MAA- JA METSÄTALOUS- SEKÄ PORONHOITOVALTAINEN ALUE*

Kaavamuuutosalueella on myös varaus hiihtoladulle sekä retkeily- ja vaellusreitille.

Asemakaava

Osalla suunnittelualuetta on voimassa Inarin kirkonkylän asemakaava, joka on hyväksytty valtuustossa 11.12.2014 § 72 ja 26.3.2015 § 19.

Kaavamerkintänä muutosalueella on **M**; maa – ja metsäaluesuojelu.

Tehdyt selvitykset

Suunnittelualueelle on laadittu luontoselvitys 15.7.2022. Alueelta löytyi metsälain- ja Suomen luontotyyppien uhanalaisluokituksen 2018 mukaisia kohteita sekä yksi epävarma havainto luonnonsuojelu-asetuksella rauhoitetusta lajista.

Osallistuminen, osalliset

Alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Keskeisiä viranomaistahoja ovat:

- Lapin ELY-keskus
- Inarin kunnan terveydensuojeluviranomainen
- Arktisen Lapin ympäristönsuojelu
- Inarin kunnan rakennustarkastus
- Saamelaismuseo Siida

Yhteisöjä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Tunturiverkko Oy
- Inarin Lapin Vesi Oy

Tiedottaminen

Kaavoituksen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta kuulutettiin lehdessä ja kunnan internet-sivuilla. Maanomistajille kaavoituksesta tiedotettiin kirjeitse.

Valmisteluaineisto ja kaavaehdotus asetetaan yleisesti nähtäville. Osallisille tiedotetaan kaavoituksen etenemisestä sähköpostitse tai kirjeitse.

Asiakirjat asetetaan nähtävillä myös Inarin kunnan internet- sivuille www.inari.fi *Palvelut – tekniset palvelut – kaavoitus – vireillä olevat kaavat – asemakaavat.*

Viranomaisyhteistyö

Viranomaisneuvotteluja pidetään tarvittaessa.

Kaavaehdotuksen tullessa yleisesti nähtäville keskeisiltä viranomaistahoilta pyydetään lausunnot.

Selvitettävät vaikutukset

Valmistelu- ja ehdotusvaiheessa arvioidaan suunnitelman toteuttamisen vaikutusta ympäristöön, yhdyskuntarakenteeseen, kyläkuvaan sekä liikenteeseen.

Todetaan nykyiset kunnallistekniikan verkostot ja arvioidaan niiden riittävyys.

Kaavoituksen kulku, aikataulu ja päätöksenteko

Tekninen lautakunta on päättänyt 15.12.2021 käynnistää asemakaavan muutoksen ja laajennuksen.

Asemakaavoitus kuulutettiin vireille 12.1.2022 samanaikaisesti tämän osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen kanssa.

Valmisteluaineisto asetettiin yleisesti nähtäville 6.4.-5.5.2022.

Kaavaluonnoksesta oli mahdollisuus jättää kirjallinen mielipide Inarin kunnan tekniselle osastolle.

Ehdotus asetetaan nähtäville 9.11-8.12.2022. Ehdotuksen nähtävillä oloaika on 30 pv. Muistutukset ehdotuksesta tulee toimittaa Inarin kunnanhallitukselle, os: Piiskuntie 2, 99800 Ivalo, tai sähköpostitse: inari@inari.fi.

Asemakaavan odotetaan olevan valtuuston tai kunnanhallituksen käsittelyssä vuoden 2023 aikana.

Yhteystiedot

Inarin kunta
Tekninen osasto
Piiskuntie 2
99800 Ivalo
kaavoitus@inari.fi

Mika Roininen
kaavasuunnittelija
0400-943534

Ivalossa 1.11.2022

Mika Roininen

Inarin asemakaavan laajennus

518/10.02.03/2021

TEKLTk § 99

Tekninen johtaja

Inarin kunnalla on varsin hyvä omakotitonttivaranto Ivalon asemakaava-alueella, mutta Inarin asemakaava-alueella tonttitarjontaa on niukalti. Inarin kunta omistaa Juutuanvaarantien ja Loijakkakiepin yläpuolella tilan 148-402-151-4, joka sopii maaperänsä ja sijaintinsa puolesta asuntotuotantoon. Kartta ohessa.

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää käynnistää Inarin asemakaavan laajennuksen Juutuavaarantien eteläpuolella olevalle tilan 148-402-151-4 alueelle.

Päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan ehdotuksen.

Toimeksi: kaavoitus

Tiedoksi:

Lisätietoja: Tekninen johtaja Arto Leppälä, puh. 0400 692 363

Vastineraportti (valmisteluaineisto)

Inarin kirkonkylän asemakaavan muutos ja laajennus; Juutuanvaara

Kaavaluonnos nähtävillä 6.4.2022-5.5.2022

Lausuntopyyntö lähetettiin Lapin ELY-keskukselle, Inarin Lapin Vesi Oy:lle, Tuntiverkko Oy:lle sekä kunnan rakennustarkastukselle ja ympäristöyksikölle.

Lausunnon antoi; Lapin Ely-keskus. Saamelaismuseum Siida antoi lausunnon 5.1. 2022 OAS:sta ja ilmoitti, että kaavoituksen jatkovaiheita ei tarvitse lähettää Saamelaismuseumille. Inarin kunnan terveydensuojelu- sekä ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittivat, että kaavaluonnoksesta ei ole lausuttavaa. Huomautuksia kaavaluonnoksesta tuli määräajassa 9 kappaletta.

Alla tiivistetyt lausunnot ja huomautukset sekä niihin vastineet.

Lapin ELY-keskus

Asemakaavan sisältövaatimukset ja vaikutusten arviointi.

Ympäristönsuojelu

Kaava-alueesta tulee osa Inarin kirkonkylän taajamaa. Yhdyskuntajätevesistä annetun valtioneuvoston asetuksen (888/2006) 3.1 §:n mukaan taajamat on sisällytettävä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettaviin alueisiin. Alueelle on tarkoitus rakentaa kunnallistekniset verkostot.

Vastine:

Inarin kunta päättää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueista erillisellä päätöksellä. Asemakaavan mukaiset alueet sisällytetään vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen.

Kaavamerkinnot ja -määräykset

ELY-keskus huomauttaa, että metsälakia ei sovelleta asemakaavan mukaisilla virkistysalueilla. Luontoselvityksessä tulisi tarkastaa kaava-alueelta aiemmin tunnistettujen arvokkaiksi luontokohteiksi merkittyjen kohteiden nykytila.

Vastine:

Metsälakiin viittaava virkistysalueisiin kohdistuva kaavamerkintä on poistettu kaavaehdotuksesta. Luontoselvityksessä on kartoitettu myös aiemmin arvokkaiksi tunnistettujen luontokohteiden nykytila.

Eri lain nojalla suojellut kohteet tulisi eritellä kaavamerkinnoissa esim. indeksillä ja tiukasti suojeltujen kohteiden osalta luo-merkinnän käyttöä tulisi välttää. Esimerkiksi vesilain nojalla suojeltavien alueiden kohdalla tulisi käyttää kaavamerkintää s-1.

Vastine:

Luo-merkintä on poistettu tiukasti suojellun kohteen osalta ja vesilaissa suojeltu kohde on merkitty erillisellä kaavamerkinnällä s-3.

ELY-keskus kannustaa kuntaa rakennusoikeuden yhtenäiseen merkitsemistapaan ja pitää rakennusoikeuden osoittamista kerrosalaneliömetreinä selkeämpänä tapana.

Vastine:

Rakennusoikeuden merkintä yhtenäistettiin koko kaava-alueella. Rakennuspaikkojen koon vaihdellessa maaston mukaan, on luontevaa käyttää tehokkuuslukua rakennusoikeuden määrittämiseen.

Kaavaluonnoksessa on määrätty, että uudisrakennusten rakennuslupa-asiakirjoihin tulee sisältyä hulevesien käsittelysuunnitelma. Kaavaselostusluonnoksessa ei kuitenkaan ole tarkemmin kuvattu hulevesien käsittelyä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hulevesien käsittelyä koskevat tiedot tulee täydentää kaavaselostukseen. Asemakaavan tulee sisältää vaatimukset hulevesien käsittelystä sellaisessa muodossa, että asianmukaisesta toteutuksesta voidaan varmistua. Kaavassa olisi myös varattava riittävä tila menetelmien – esimerkiksi imeytyksen ja maaperäsuodatuksen tarvitsemalle tilapäiselle lammikoitumiselle.

Vastine:

Kaavaselostuksen kohtaan 5.2.9 Vaikutukset hulevesien hallintaan on lisätty tarkennus hulevesien käsittelystä sekä asemakaavamääräyksiä tarkennettiin hulevesien käsittelyn osalta. Kaavamääräyksiin ohjataan rakennuspaikkojen maaperän säilymistä mahdollisimman pitkälle luonnontilaisena, joka auttaa hulevesien imeytymistä paikalleen. Katujen kuivatusojilla hulevesiä ohjataan hallitusti laajoille viheralueille. Suodatuksen ja tilapäiseen lammikoitumiseen löytyy tilaa katu- sekä viheralueilta.

Saamelaismuseum Siida (OAS)

Suunnittelualue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä (RKY) tai arvokkaalla maisema-alueella. Alueelle ei sijoitu Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi (LKYT) -inventoinnin kohteita. Alueelta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä. Alueella ei ole tarvetta suorittaa arkeologista inventointia.

Asemakaavan muutoksen jatkovaiheita ei tarvitse lähettää Saamelaismuseumille

Vastine: Merkittiin tiedoksi.

Huomautukset:

Pahtajuutuantie 16 asukkaat

Vastustamme uuteen asemakaavaan kaavailun 145 AO alueen rakentamista ja Vilttotien ja Pahtajuutuantien yhdistämistä kevyenliikenteenväylällä. Kaavoitus heikentää alueen viihtyisyyttä liikennemäärien lisääntyessä ja lisää autoliikennettä kevyen liikenteen väylällä.

Vastine:

Liikennemääriä korttelin rakentaminen ei lisäisi oleellisesti ja autoliikenne kevyen liikenteen väylillä on tieliikennelailla kiellettyä.

Vanhan asemakaava-alueen miljööön nykytilan säilymisen kannalta on parempi jättää viheralueita uuden ja vanhan asemakaava-alueen välille. Myös rakennuspaikkojen märkyys toisi haasteita rakentamiselle Taamojantien varteen. Kaavaehdotuksesta on poistettu kortteli 145, Taamojantie sekä kevyen liikenteen väylä. Alue soveltuu hyvin retkeily- ja ulkoilualueeksi, koska siellä sijaitsee valaistu kuntoreitti.

Pahtajuutuantien 20 ja 10 asukkaat

Asuinmahdollisuuksien, asukkaiden, asuinalueen viihtyisyyden turvaamiseksi vastustamme painokkaasti Juutuavaaran asemakaava muutosta.

1. Asumismukavuus kärsii, asuminen metsän ympäröimänä menetetään ja näkymät kärsivät.
2. Ulkoilualueen metsäisyys, rauhallisuus ja saavutettavuus heikkenee.
3. leikkikentän puuttuminen alueelta
4. Rakennuspaikat sijaitsevat korttelissa 145 liian lähellä pururataa ja tontit ovat märkiä.
5. Porojen pitäminen tontin läheisyydessä menetetään.
6. Juutanvaaran suojeleminen, perusteena kulttuuriset arvot; ulkoilu, marjastus, vaeltaminen sekä luontomaiseman tuhoutuminen.
7. Kevyen liikenteen väylien puuttuminen aikaisemmin kaavoitetuilta kaduilta sekä Vilttotieltä ja Taamojantieltä.
8. Uudet asukkaat ja lisääntyvä liikenne lisäävät teiden turvattomuutta.

Edellä mainituista syistä johtuen ehdotamme, että asemakaavaa ei muuteta ja suunnitellulle asuinalueelle etsitään korvaava paikka.

Vastineet:

1. *Kaavaehdotuksesta on poistettu kortteli 145, Taamojantie sekä kevyen liikenteen väylä. Uuden kaava-alueen ja Pahtajuutuantien väliin jää laaja viheralue, joka estää suoran näkymän kaava-alueiden välillä.*
2. *Kaava-ehdotuksessa on varattu laajat viheralueet, jotka turvaavat alueen säilymistä metsäisenä ja rauhallisena. Juutuanvaaran virkistysalue kuntoreitteineen on hyvin saavutettavissa kaavamutoksen jälkeenkin ja alueen käyttöaste kohenee uuden asuinalueen myötä.*
3. *Uudessa kaavaehdotuksessa leikkikenttä on sijoitettu Vilttotien varteen, josta se on saavutettavissa koko kaava-alueelta.*
4. *Kaavaehdotuksesta on poistettu kortteli 145, Taamojantie sekä kevyen liikenteen väylä. Alue soveltuu hyvin retkeily- ja ulkoilualueeksi, koska siellä sijaitsee valaistu kuntoreitti.*
5. *Porojen tarhaaminen asemakaavan mukaisella omakotitaloalueella on haasteellista. Kaavaehdotuksessa omakotitalotontteja ympäröivät alueet on varattu retkeily- ja virkistyskäyttöön (VR), mikä on luontevaa, koska Juutuanvaara on kylän asukille tärkeä ulkoilu- ja kuntoilualue reitistöineen.*

6. *Suunnittelun kohteena olevalla alueella on osittain voimassa Inarijärven osayleiskaava, joka on hyväksytty Inarin kunnanvaltuustossa 16.3.2017. Siinä alueelle on osoitettu pientalovaltaista rakentamista. Juutuanvaaran alue on tärkeä retkeily- ja kuntoilualue kylän asukkaille, tämän jatkumista tukevat kaavaehdotuksessa osoitetut laajat virkistys- ja viheralueet.*
7. *Tässä kaavamuutoksessa ja laajennuksessa ei käsitellä muiden alueiden tiejärjestelyjä. Alemman luokan kaduissa käytetään harvoin erillisiä jalkakäytäviä, ainoastaan isommilla kokoojakaduilla niiden käyttäminen on yleisempää. Inarin kirkonkylän kaduilla on voimassa yleisnopeusrajoitus 30 km/h, mikä parantaa jalankulkijoiden turvallisuutta.*
8. *Suunniteltu asuinalue ei poikkea Inarin kirkonkylän muista asuinalueista ja rakentamisen jälkeen liikenteen lisääntyminen alueella on maltillista.*

Kiinteistön 90:30 OTUNJÄNKKÄ omistajat

1. *Alueelle ei tule kaavoittaa lisää rivitalotontteja edellistenkin ollessa rakentamattomina. Myös rivitaloissa vuokralla asuvilla on oikeus viihtyisään asumiseen ja asuinalueeseen.*
2. *Juutuanvaarantie levennetään ja rakennetaan pyörätie lastenkin turvallisuuden vuoksi. Koko alueen valaistuksessa tulee huomioida valosaasteen määrän minimoiminen mm. tievalaistusta suunniteltaessa. Nykyisessä valaistuksessa asiaa ole ole huomioitu riittävästi, vaan valaisinpylväät ovat korkeita.*
3. *Alueen nykyisten asukkaiden mielipiteitä on kunnioitettava ja huomioitava nykyistä paremmin.*
4. *Kaavoitettujen tonttien määrää on vähennettävä, jotta alueen ja uusien asukkaiden viihtyisyys taataan. Inari markkinoi kuntaa lauseella "Voimakas luonnostaan", joten toivomme että tämä huomoidaan myös kaavoituksessa. Nykyisin alueellamme asuu noin 35 ihmistä ja suunnitelmien toteutuessa alueella asuisi yli 100 ihmistä (mukana ei ole Pahtajuutuan alue), joten vaikutus alueelle on merkittävä.*

Vastineet:

1. *Kaavaluonnoksessa rivitalolle varattu kortteli sopisi maastoltaan kyseiseen rakentamiseen hyvin, eikä kaavaluonnoksessa ole määrätty rakennuspaikkaa vuokra-asuntojen tuotantoon. Kuitenkin vanhan asemakaava-alueen miljööön nykytilan säilymisen kannalta on parempi jättää viheralueita uuden ja vanhan asemakaava-alueen välille, kunta voi myös tarjota rivitalojen rakennuspaikkoja toisaalta. Kaavaehdotuksesta on poistettu kortteli 136 ja kyseinen alue on merkitty lähivirkistysalueeksi.*
2. *Tässä kaavamuutoksessa ja laajennuksessa ei käsitellä muiden alueiden tiejärjestelyjä ja valaistuksen suunnittelu uusien katujen kohdalta tehdään erillisessä katusuunnittelussa asemakaavan hyväksymisen jälkeen. Alemman luokan kaduissa käytetään harvoin erillisiä jalkakäytäviä tai pyöräteitä, ainoastaan isommilla kokoojakaduilla niiden käyttäminen on yleisempää. Inarin kirkonkylän kaduilla on voimassa yleisnopeusrajoitus 30 km/h, mikä parantaa jalankulkijoiden turvallisuutta. Kaavaehdotuksessa on huomioitu myös kevyen liikenteen yhteys Pahtajuutuantielle, josta pääsee urheilukentän- ja koulukeskuksen suuntaan turvallisesti.*
3. *Inarin kunta kuuluttaa kaavoituksen vireille tulosta ja kaavoituksen jatkovaiheista maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyllä tavalla. Kaavoituksen kuulutukset julkaistaan paikallislehti Inarilaisessa ja*

Inarin kunnan internetsivuilta. Kaavoituksen materiaali on katsottavissa Inarin kunnan teknisellä osastolla ja kunnan internetsivuilla. Laissa säädetyn tiedotusvelvollisuuden lisäksi kaikille maanomistajille ja rajanaapureille tiedotetaan kaavoituksesta kirjeitse. Kaikilla joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Kaikki huomautukset, lausunnot ja muistutukset otetaan kaavoituksessa huomioon.

4. Kaavaehdotuksesta on poistettu 10 rakennuspaikkaa, mikä turvaa alueen viihtyisyyttä ja luontoarvoja.

Inarin kunnassa on tällä hetkellä hyvä vetovoima, mutta olisi kiinnitettävä huomiota myös pitovoimaan, kun kaavoitetaan uusia rakennusalueita. Inarin kylälle muuttavat arvostavat omaa rauhaa, väljyyttä ja luonnonmukaisuutta. Tämä näyttää olevan yksi merkittävä syy, miksi kirkonkylän alueelle halutaan muuttaa. Toivomme että kunnan päättäjät voisivat tutustua tarkemmin alueeseen sekä huomioida alueella jo asuvien näkemykset kaavaluonnoksesta päätettäessä.

Vastineet:

Yksi vetovoimaan oleellisesti vaikuttava tekijä on omakotitalotonttien saatavuus. Inarin kannalla on vajausta omakotitalotonttien tarjonnassa. Juutuanvaaran alue sopii hyvin omakotitaloasumiseen, tarjoten rauhallisen asuinympäristön lähellä kylän palveluita. Suunnittelualueelle on kaavoitettu erikokoisia tontteja omakotitalorakentajien tarpeisiin. Kaavoituksen eri vaiheet käyvät läpi kunnan päättävät elimet ja on enemmän kuin suotavaa, että kuntapäättäjät seuraavat ja tutustuvat kaavoitushankkeisiin.

Kiinteistön 90:31 PÖYTÄKIRJAN LIITTEESSÄ omistaja

1. Rakentaminen merkitsisi kahden jo olemassa olevan asuinalueen luontoliikuntapaikkojen katoamista ja näin ollen terveellisen ja turvallisen elinympäristön huomattavaa kaventumista. Luonnosteltu alue on ainoa lähiliikkumiseen sopiva alue kylän keskustan ja Loijakkakiepin ja Pahtajuutuantien asuinalueiden läheisyydessä. Luonnoksen mukainen rakentaminen merkitsisi elinvoimaisen luontoympäristön merkittävää kaventumista, jopa katoamista.
2. Alueella sijaitsee paljon jopa satoja vuosia vanhaa puustoa, jota rakentamisen yhteydessä on mahdotonta säästää. Alue on osa Inarin kirkonkylän luonnontilaista metsää ja puistoaluetta. Siellä sijaisee myös kaksi arvokasta elinympäristöä: metsälain mukaiset kivikot. Näiden luonne ja luonnontilaisuus rikotaan luonnoksen mukaisen rakentamisen myötä. Alueelta puuttuu luontoselvitys vielä kokonaan, se on laadittava ensi tilassa.
3. Kaavoituksesta aiheutuu vuosien rakentamiseen liittyvä liikenne Juutuanvaarantielle ja liikennemäärät tulevat lisääntymään lopullisesti. Tiellä kulkee paljon lapsia, joiden turvalliseen liikkumiseen rakentamiseen ja asuinalueen laajentumiseen liittyvä liikenne vaikuttaisi. Toisaalta erityisesti rivitalokiinteistöksi kaavailtu laajennusosa ei sovellu nykyisen asuntoalueen henkeen ja yhteyteen.
4. Juutuanvaaran rinne antaa pohjoiseen, sinne rakennettavat talot tulisivat olemaan varjon puolella. Kaava on laadittu hyvin polveilevaan rinnemaastoon, jossa rakentaminen tulee olemaan haastavaa. Erityisesti haluan kiinnittää huomiota hulevesien merkitykseen rakennuksille. Rinnettä pitkin juoksee laajalta alueelta kertyvät vedet. Rakentaminen vaatii mittavia maansiirtotöitä ja maaston

muokkausta. Siinä on mahdotonta huomioida luonnontilaisuuden säilyttämistä. Koko alue tulee kokonaan maastollisesti uudelleenmuokattavaksi.

5. Luonnoksessa mainitaan, että metsä- ja puistoalueille voidaan hakea lupaa rakentaa maalämpöputkistoa tai -kaivoja. Tämä maininta täytyy ehdottomasti poistaa luonnoksesta, siinä menisi viimeiset luonnontilaiset maisemat kyseisellä kaavaluonnosalueella. Maalämpörakentaminen on suosittua ja sitä tulee suosia, mutta ei niin, että se rikkoo vähäisiä metsä- ja puistoalueita.
6. Olemme hankkineet aikanaan tonttimme ja rakentaneet tähän paikkaan juurikin paikan luonnonkauneuden ja rauhallisuuden takia. Asemakaavan muutoksen ja laajennuksen myötä tämä meille tärkeä peruste kumoutuu ja aiheuttaa merkittäviä muutoksia omaan asumisviihtyvyyteemme. Erityisesti tähän tulisi vaikuttamaan kiinteistö AR 136, joka tulisi lähimmäksi kotiamme.

Vastineet:

1. *Kaavaehdotuksessa on osoitettu laajat viheralueet, jotka turvaavat alueen luonto- ja ympäristöarvojen säilymistä. Juutuanvaaran virkistysalue kuntoreitteineen on hyvin ja jopa paremmin saavutettavissa kaavamutoksen jälkeen. Rakennettavilta kaduilta on suora yhteys kuntoreiteille ja vaaraan. Juutuanvaaran virkistysalueen käyttöaste kohenee uuden asuinalueen myötä.*
2. *Alueelta on laadittu luontoselvitys 15.7.2022, jonka pohjalta luonnosta on korjattu kaavaehdotukseksi. Viheralueita laajennettiin ottaen huomioon arvokkaat elinympäristöt sekä uhanalaiset luontotyytit. Puustoa, maaperää sekä kasvilisuutta säästävään rakentamiseen ohjataan kaavamääräyksiin. Kaavaehdotuksesta poistettiin rakennuspaikkoja 10 kpl.*
3. *Infran rakentaminen lisää alueen liikennemääriä hetkellisesti. Inarin kirkonkylässä omakotitaloja rakennetaan vuosittain muutamia ja joinakin vuosina ei ensimmäistäkään. Rakentamisen jälkeen omakotitaloalueen liikennemäärät eivät ole merkittäviä. Vanhan asemakaava-alueen miljööön nykytilan säilyttämiseksi kaavaehdotuksesta on poistettu rivitalojen kortteli 136.*
4. *Kaavamääräyksillä ja hyvällä rakentamisen suunnittelulla vältetään maaston liiallista muokkaamista. Maastoa säästämällä hulevesiä imeytetään mahdollisimman paljon maaperään ja ylimääräiset hulevedet ohjataan tarvittaessa katujen kuivatusojiin. Suunnittelualueen laajat viheralueet toimivat hulevesien luonnollisina imeytysalueina.*
5. *Määräys antaa mahdollisuuden putkistojen asentamiseen, mutta se ei tarkoita hallitsematonta putkien asentamista. Jokainen tapaus tulee käsitellä erikseen ja siinä katsotaan, soveltuuko alue ympäristön ja maaperän puolesta putkistojen asentamiseen.*
6. *Vanhan asemakaava-alueen miljööön nykytilan säilyttämiseksi kaavaehdotuksesta on poistettu rivitalojen kortteli 136 ja alue on muutettu lähivirkistysalueeksi. Kunnalla on myös mahdollisuus tarjota asemakaavan mukaisia rivitalorakentamiseen tarkoitettuja tontteja muualta.*

Kiinteistön 90:25 PETÄJÄKUMPU omistaja (1.)

1. Rivitalotontti rikkoo asuinalueen kokonaisuuden ja se tulisi muuttaa lähivirkistysalueeksi.
2. Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa ja alueen kaavoitus edellyttää yleiskaavatasoista suunnittelua.
3. Tonttien määrän vähentäminen parantaisi alueen viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta.

Vastineet:

1. *Vanhan asemakaava-alueen miljööön nykytilan säilyttämiseksi kaavaehdotuksesta on poistettu rivitalojen kortteli 136 ja alue on muutettu lähivirkistysalueeksi.*
2. *Kaavaluonnoksen aineiston kohtaa **3.2.3 Yleiskaava** on tarkennettu. Suunnittelualueen voimassa olevan asemakaavan ulkopuolisilla alueilla on voimassa Inarijärven osayleiskaava, joka on hyväksytty Inarin kunnanvaltuustossa 16.3.2017. Yleiskaavassa alueelle on osoitettu pientalovaltaista rakentamista. Kaavaehdotus on Inarijärven osayleiskaavan mukainen.*
3. *Kaavaehdotuksesta on poistettu 10 rakennuspaikkaa ja viheralueita on laajennettu, mikä turvaa asuinalueen viihtyisyyttä ja luontoarvoja. Kaavaehdotus toteuttaa MRL 39 § määrättyjä vaatimuksia.*

Kiinteistön 90:25 PETÄJÄKUMPU omistaja (2.)

Asemakaavaluonnos sisältää merkittävän ristiriidan kaavaluonnoksen omaan tavoitteeseen pyrkiessä. Eli voimalinjan pohjoispuolelle suunnitellun rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueen (AR 136) rakentamista ei voi sovittaa, rakentamismääräyksistä huolimatta, jo rakennetun ympäristöön ja taajamakuvaan.

Asemakaavan muutoksessa yleiskaavatasoisen tarkastelun ohittaminen näin merkittävässä laajennuksessa, 33 pienasuinalotonttia ja yksi rivitalotontti, on mielestäni Maankäyttö- ja rakennuslain hengen vastainen.

Vastine:

Vanhan asemakaava-alueen miljööön nykytilan säilyttämiseksi kaavaehdotuksesta on poistettu rivitalojen kortteli 136 ja alue on muutettu lähivirkistysalueeksi. Luontoarvojen säilymisen turvaamiseksi ja asuinalueen viihtyisyyden lisäämiseksi kaavaehdotuksesta on poistettu 10 rakennuspaikkaa.

*Kaavaluonnoksen aineiston kohtaa **3.2.3 Yleiskaava** on tarkennettu. Suunnittelualueen voimassa olevan asemakaavan ulkopuolisilla alueilla on voimassa Inarijärven osayleiskaava, joka on hyväksytty Inarin kunnanvaltuustossa 16.3.2017. Yleiskaavassa alueelle on osoitettu pientalovaltaista rakentamista. Kaavaehdotus on Inarijärven osayleiskaavan mukainen.*

Loijakkakieppi 3 asukas

Me olemme sitä mieltä, että kyseinen alue pitäisi jättää esimerkiksi Lähi- ja virkistysalue-merkinnällä luonnontilaan ja rivitalotontti jättää kokonaan pois suunnitelmista (tai toisena vaihtoehtona siirtää se esimerkiksi tuonne sähkölinjan taakse, minne muutkin uuden alueen tontit ovat kaavaluonnoksessa tulossa.

Vastine:

Vanhan asemakaava-alueen miljöön nykytilan säilyttämiseksi kaavaehdotuksesta on poistettu rivitalojen kortteli 136 ja alue on muutettu lähivirkistysalueeksi. Kunnalla on myös mahdollisuus tarjota asemakaavan mukaisia rivitalorakentamiseen tarkoitettuja tontteja muualta. Luontoarvojen säilymisen turvaamiseksi ja asuinalueen viihtyisyyden lisäämiseksi kaavaehdotuksesta on poistettu 10 rakennuspaikkaa.

Kiinteistön 90:32 KEKRILÄ omistajat

AR-tontti poikkeaa alueen muusta rakennuskannasta eikä sovi tähän ympäristöön. Toteutuessaan se hallitsisi nykyistä asuinalueita monella kielteisellä tavalla mm. kokonsa ja alueen korkeimmalla paikalla sijaintinsa vuoksi.

AR-tontin kaavoittaminen VL-1-merkinnällä mahdollistaisi sen, että ns. vanhat ja uudet korttelit muodostaisivat omat viihtyisät, selkeästi erilliset naapurustonsa. Uusien talojen rakentaminen sähkölinjan taakse ei myöskään vaikuttaisi niin radikaalisti nykyisen jo rakennetun alueen viihtyvyyteen ja tonteilta avautuviin maisemiin.

1. AR-tontiksi merkitty alue tulee jättää luonnontilaan ja kaavoittaa VL-1-merkinnällä. AR tulee poistaa kokonaan kaavasta tai toissijaisesti siirtää muualle, esimerkiksi sähkölinjan eteläpuolelle.
2. Laajennusalueen, jossa sijaitsee pääasiassa AO-tontteja, tarve tulee harkita uudelleen ja kaavoittaa ensisijaisesti VL-1-merkinnällä. Jos luonnoksen mukainen alue kuitenkin on välttämätöntä kaavoittaa rakentamiseen, rakennettava alue tulee sijoittaa reilulla metsäisellä kaistaleella erotettuna Loijakkakiepin-Juutuanvaarantien nykyisestä asuinalueesta eli käytännössä sähkölinjan eteläpuolelle.

Vastine:

1. *Vanhan asemakaava-alueen miljöön nykytilan säilyttämiseksi kaavaehdotuksesta on poistettu rivitalojen kortteli 136 ja alue on muutettu lähivirkistysalueeksi. Kunnalla on myös mahdollisuus tarjota asemakaavan mukaisia rivitalorakentamiseen tarkoitettuja tontteja muualta*
2. *Inarin kunnalla on vajausta omakotitalotonttien tarjonnassa. Juutuanvaaran alue sopii hyvin omakotitaloasumiseen, tarjoten rauhallisen asuin ympäristön lähellä kylän palveluita. Kaavaehdotuksessa vanhan- ja uuden asuinalueen väliin on jätetty viheraluetta suojavyöhykkeeksi.*

SámiSoster ry

Suunniteltu muutos ja laajennus tuhoaa erittäin hyvän suo- ja rämealueen, jossa on merkityksellistä suokasvustoa ja eläimiä, joiden elinympäristö tuhoutuu. Alueen tulisi ehdottomasti olla luonnon tilassa ja nykyisessä muodossa,

Alue on aivan erityinen retkeily, marjastus ja jopa pienten lasten kanssa erimainen alue opetella hillojen ja marjojen keruuta, opetella tuntemaan sieniä, ja erilaisia puita, pensaita ja kasveja, opetella perhosien tuntemista, seurata lintujen pesintää, sammakoiden kehittymistä ja opetella liikkumaan luonnossa

erilaisissa maastoissa. Samanlaista monimuotoista ja rikasta luontoaluetta, joka on suunniteltu tuhottavaksi, ei näin läheltä Inarin kirkonkylää on pienten lasten perheiden ja vanhusten saavutettavissa.

Ja ennen kaikkea, tämä kaikki on saavutettavissa ilman automatkoja. Ilmaston muutostalkoiden vuoksi tämä on erittäin tärkeä huomioida.

Vastine:

Rakennettavien korttelien välinen suo- ja rämealue on merkitty kaavaehdotuksessa retkeily- ja ulkoilualueeksi, lisäksi alueella on erillinen kaavamerkintä luo, joka osoittaa alueella olevan erityisiä luontoarvoja. Alue säilyy luonnontilaisena myös kaavan rakentamisen jälkeen.

Luontoarvojen säilymisen turvaamiseksi ja asuinalueen viihtyisyyden lisäämiseksi kaavaehdotuksesta on poistettu 10 rakennuspaikkaa. Rakennuspaikkojen vähentäminen on kasvattanut laajoja viheralueita entisestään. Kaavaehdotuksessa olevat retkeily ja lähivirkistysalueet ovat kaikkien Inarin kirkonkylän asukkaiden käytössä ja saavutettavissa, myös kävellen.

INARI, JUUTUANVAARA**LUONTOSELVITYS**

Maire Puikko
luontokartoittaja
15.7.2022

1. ALUEEN KUVAUS

Kartoitettava alue Juutuanvaara sijaitsee Inarin kirkonkylän eteläpuolella Pahtajuutuantien ja Juutuanvaarantien välisellä alueella. Se on vinoneliön muotoinen alue, jonka sivuista läntinen kulkee Pahtajuutuantietä seuraten ja itäraja kulkee Juutuanvaarantien suuntaisesti. Pohjoisraja on sähkölinjan myötäinen heti linjan pohjoispuolella ja eteläraja kulkee 30 metrin etäisyydellä alueen läpi länsi-itäsuunnassa sijoittuvalta yhdistetyltä pururata-valaistu latu -uralta. Lisäksi alue ulottuu lounaiskulmassa länteen ja koilliskulmissa pohjoiseen ja pohjoiseen pieninä neliönmuotoisina alueina. Kartoitettava alue on 360 metriä leveä ja 220 metriä pitkä, kooltaan se on noin 8 hehtaaria.

Kartoitettava alue on rakentamatonta luonnontilaista metsää ja suota. Vain yhdistetty pururata-valaistu latu kulkee alueen eteläosassa koko alueen halki länsi-itäsuuntaisena. Pururadan rakentamisen aikana muutamasta kohtaa radan viereltä on kaivettu hiekkaa rakentamiseen, joka näkyy radan vierustalla sorakuoppina. Lisäksi maastoon uurtuneita polkuja on niin länsi- kuin itärajan läheisyydessä muutamia.

Kartoitettava alue on maastoltaan välillä loivasti nousevaa ja välillä loivasti laskevaa sisältäen Juutuanvaaran pohjoiseen päin kurottuvia alarinteitä, joiden länsipuolella ja välissä on alavampaa suoaluetta.

Vesistöjä kartoitettavalla alueella on etelärajan keskiosalla kaksi pientä vuolaasti virtaavaa puroa ja länsirajalla Pahtajuutuantien lähellä yksi niukasti virtaava noro. Näistä keskimmäisen virtauksen alkulähde sijaitsee kartoitettavan alueen ulkopuolella etelässä ja puro virtaa etelästä pohjoiseen, alittaa pururadan rummun kautta ja jatkaa kulkuaan kartoitettavan alueen keskiosan suokuvioille. Itäisin pieni puro saa alkunsa maan sisältä pururadan eteläpuolella sijaitsevalta lähdepurkaumalta, kulkee rummun kautta pururadan alitse ja virtaus laajenee pururadan pohjoispuolen suolle vesipinnaksi. Länsirajan lähellä oleva niukasti virtaava noro taas saa alkunsa pieneltä nevasuolta pururadan pohjoispuolelta, josta noro lirittää pohjoiseen ja katoaa välillä maan sisälle ilmestyäkseen jälleen vähäksi aikaa näkösalille ennen kuin painuu maan sisään rämeellä. Kaikki kolme muodostavat vesipintaa allaoleville suoalueille, purot laajenevat vesipinnaksi saranevoille ja noro painuu rämeelle kivien välisiksi vesikuopiksi.

Avolouhikoista alueella on kaksi laajempaa kivikkorakkaa pohjoisrajan lähellä ja pienempiä alueen eteläosassa. Keskiosassa louhikko ulottuu etelään nevan molemmille reunoille. Eteläosassa on pienialaisia noin 2x3 metriä olevia lähes paljaita kivikoita, joissa näkyy lumen sulamisvesien aiheuttamia uomia.

2. KARTOITUSMENETELMÄ JA -AIKA

Alue kartoitettiin kävelemällä maasto läpi kesäkuun puolivälissä 2022, jolloin saatiin kartoitettua sekä linnut, muut eläimet että kasvit. Muutama epäselväksi jäänyt maastokohde käytiin tarkistamassa heinäkuussa.

Maastokarttaan merkittiin metsätyypit, puusto, kasvilajit ja muut alueelta löytyneet kohteet.

Myöhemmin sisätyönä tehtiin kasvillisuuskartta ja arvokkaat elinympäristöt-kartta ja kirjoitettiin sanallinen luontoselvitys.

3. LINNUT JA MUUT ELÄIMET

Lintukartoitus tehtiin kahtena päivänä, 13.6.2022 ja 17.6.2022, jotka molemmat päivät olivat aurinkoisina ja heikkotuulisina erittäin sopivia lintu- ja perhoskartoituksen tekoon.

Linnuista äänessä olivat 13.6.2022 aamulla klo 8.50-9.15 välisenä aikana Inarin Lapissa tyypilliset lajit: järripeippo, kirjosiippo, vihervarpunen, leppälintu, pajulintu, tilhi, urpiainen, punatulkku ja metsäkirvinen sekä ruuanhaussa puissa hyppeli lapintiainen. Iltapäivällä 17.6.2022 klo 16-20 äänimaailmaan lisääntyi mustarastas, varis, harakka ja töyhtöhyppä sekä maastossa näkyi metson jätöksiä. Heinäkuussa pesivänä alueella tavattiin pajusirkku ja valkoviklo.

Muista eläimistä alueella havaittiin pururadalla lentelemässä kangasperhonen ja suonokiperhonen, suolla hyppelemässä sammakko ja metsässä jänis. Maassa olevista jätöksistä ja riukumäntytien kaulatuista rungoista näkyi että alueella on liikkunut myös poroja.

4. KASVILLISUUS

Metsätyypeiltään alue on pääosin kuivahkoa kangasta mutta myös pieniä tuoreen ja kuivan kankaan aloja löytyy. Suotyypeistä alueella on eniten mäntyjä kasvavia rämeitä ja saroja kasvavaa nevaa, mutta pienialainen puustoinen luhta sijaitsee puron varrelta. Lisäksi alueella on joutomaaksi luokiteltua louhikkoa, jossa paikoin kasvaa koivuja ja pajuja.

Puusto metsissä ja soilla on luonnontilaista. Metsissä puusto on pääasiassa mäntymetsää, jossa kasvaa eri-ikäisiä mäntyjä aina pienistä taimista suuriin noin 150-300-vuotiaisiin mäntyihin asti. Soilla puusto on heikkokasvuisempaa - korvissa puusto on melko suurikokoista mäntyä, rämeillä puusto on noin 50-150-vuotiaista kitukasvuista mäntyä väljästi kasvavana ja paikoin kasvaa koivua tuppaina. Nevoilla kasvaa alle metrin korkuista pajua ja vaivaiskoivua.

Kuivahkoilla kankailla mänty on yleisin puulaji ja hieskoivu kasvaa kohtalaisesti mutta ei ole kovin runsas. Muut yleiset puulajimme haapa, pihlaja ja raita ovat kuivahkoilla kankailla kitukasvuisia, kuitenkin puiksi varttuvia yksittäisiä sekapuita. Pensaskerros on heikosti kehittynyt ja kenttäkerros vahvasti varpuvaltainen – puolukka on lähes aina mustikkaa peittävämpi ja variksenmarja runsastuu kohti pohjoista. Kanervaa esiintyy kuivahkoilla kankailla lähes aina.

Kartoitettava alue on kuivahkoa kangasta lähes kauttaaltaan Juutuanvaaran pohjoiseen kurottuvilla rinteillä. Puusto on pääosin eri-ikäisrakenteista 50-150-vuotiaista mäntyä mutta yksittäisiä yli 300-vuotiaita mäntyjä kasvaa siellä täällä. Mäntytien pituus vaihtelee taimien yhdestä metristä suurten aihkien yli 15 metriin asti. Koivuja kasvaa tupasmaisina jonkin verran, pituudeltaan noin 4-metriä. Puustossa on vain vähän keloja ja lahoppuuta.

Kasvilajeista kuivahkoilla kankailla kasvaa eniten variksenmarjaa, puolukkaa, mustikkaa, suopursua ja jäkäliä. Sammalista seinäsammal on yleisin ja sen peittävyys on selvästi suurempi kuin jäkälien.

Tuoreilla kankailla puusto on Inarin Lapissa mäntyä ja koivua. Hieskoivut ovat rauduskoivua yleisempiä ja kasvavat kookkaiksi puiksi. Myös raita ja harmaaleppä, jos niitä esiintyy, kasvavat rungoiltaan selvästi puumaisiksi, pienehköiksi puiksi. Pensaskerroksessa voi olla katajaa ja pihlajaa joskus runsaastikin, pajut ovat tavallisia kosteissa notkelmissa. Kenttäkerroksessa mustikka on aina puolukkaa peittävämpi ja näkyvämpi.

Kartoitettavalla alueella tuoretta kangasta on pieniä kuvioita lounaisosassa aluetta ja itäräjällä yksi laajempi alue. Tuoreilla kankailla kasvaa paksuja noin 50-200-vuotiaita mäntyjä, pituudeltaan 15 metrisiä ja melko runsaasti 2-8-metrisiä koivuja pensasmaisesti lähtien monta runkoa samasta "tuppaasta". Yksittäisiä raitoja kasvaa puuston joukossa ja pajuista tunturipajua ja kiiltolehtipajua kasvaa myös. Ohuempina ja nuorempina puina vanhojen puiden alla kasvaa eri-ikäisrakenteisesti ohuita mäntyjä tiheähkösti.

Kasvilajeista tuoreilta kankailla löytyy suopursua, metsäkortetta, juolukkaa, variksenmarjaa, mustikkaa ja yleisimpänä sammaleena kerrossammal.

Kuivilla kankailla puusto on aina mäntyvaltaista ja jos lehtipuita esiintyy ne jäävät useimmiten pensaskerrokseen. Yleensä pensaita ei ole lainkaa paitsi katajaa pienikokoisena siellä täällä. Kenttäkerroksessa kanerva on valtalaji mutta puolukka on myös runsas, mustikka taas melko niukka. Varttuneissa metsissä variksenmarja on tavallisesti runsaampi kuin kanerva.

Kartoitettavalla alueella kuivaa kangasta on pitkänomaiset kuviot länsi- ja keskiosan alarinteillä ja kaksi pientä kuviota vaarojen keskirinteillä sekä yksi laajempi alue pururadan kahtapuolta kaakkoisosassa. Puusto on lähes pelkkää isoja vanhoja 100-200-vuotiaita mäntyjä ilman pensaskerrosta ja ilman tuoreilla ja kuivahkoilla kankailla esiintyviä tiheinä kasvavia nuoria männikköjä.

Kasvilajeista kuivilla kankailla kasvavat yleisimpinä kanerva, variksenmarja, juolukka ja puolukka mutta myös suopursua löytyy. Jäkäläpeite on kuivilla kankailla keskimäärin runsaampi kuin sammalpeite mutta ei ole juuri yhtenäinen.

Luhdat ovat metsä- ja vesiekosysteemien vaihtumisvyöhykkeitä, joilla on hyvin suuri merkitys luonnon monimuotoisuudelle.

Kartoitettavan alueen keskellä virtaavan puron varrella on koivuja ja pajuja kasvavaa luhtaa pienialaisena kuviona ja siinä kasvaa ympäröivästä alueesta poikkeavaa kasvillisuutta mm. korpikastikka, tupassara, ruohokanukka ja korpiorvokki.

Korvet jaetaan kasvillisuuden ja turpeen paksuuden mukaan eri luokkiin ja puolukkakorvet ovat melkoisen kuivia karuja soita. Tavallisesti kuusi on korpien pääpuulaji mutta kuusen metsänrajan pohjoispuolella sijaitsevilla korvissa mänty.

Juutuanvaaran kartoitettavalla alueella puolukkakorvia ovat vaarojen rinteiden alaosat ja puolukka on niiden valtavaru.

Rämeet jaetaan kasvillisuuden ja turpeen paksuuden mukaan eri luokkiin ja Juutuanvaaran kartoitettavalla alueella sijaitsevilta rämeiltä löytyy niin varsinaisen sararämeen kuin kangasrämeen piirteitä ja nämä rämealueet liittyvät vähitellen vaiheutuen toisiinsa. Varsinaisella sararämeellä puusto on kitukasvuista mäntyä ja kangasrämeellä puusto on tavallisesti tiheähköä, kituvaa mäntyä, seassa joskus runsaastikin koivua. Rämevarpuja on runsaasti.

Kartoitettavalla alueella rämeitä on vaaran rinteiden alaosissa ja vesipintaisten nevojen reunoilla. Kasveista yleisimpiä ovat hilla, suopursu, juolukka, vaivaiskoivu ja pallosara, mutta kohdassa jossa pieni noro painuu rämeen alle kasvaa rehevämpää kasvillisuutta mm. huopaohdake, kultapiisku, vanamo ja lääte.

Nevat voidaan jakaa kosteuden ja kasvillisuuden mukaan eri luokkiin ja Juutuanvaaran kartoitettavalla alueella sijaitsevat nevat ovat tarkemmalta määrittelyltään ruohoisia saranevoja. Ne ovat hyvin märkiä soita, joissa sarakasvillisuus on rehevää.

Kartoitettavalla alueella vesipintaisia saroja kasvavia nevoja ovat kaksi lounaiskulman

pienialaista nevakuviota ja kaksi keskiosan laajempaa nevakuviota. Lounaiskulman nevan reunassa virtaa heikosti noro pohjoiseen ja keskiosan nevojen läpi virtaa nopeampijuoksuinen puro pohjoisen suuntaan.

Kasvillisuus saranevoilla muodostuu tupasluikasta, luhtavillasta, tupasvillasta, raatteesta ja saroista mm. aapasara, vesisara ja pullosara. Myös kurjenjalkaa ja järvikortetta esiintyy sekä alle metrin mittaisia pajuja ja vaivaiskoivuja kasvaa siellä täällä. Sammalista kasvaa rahkasammalten lisäksi lehvasammalia.

Lähdealueet poikkeavat kasvistoltaan tavallisista metsä- ja suotyypeistä ja niistä on vaikea määrittää, ovatko ne soita vai metsiä, joten katsoin parhaimmaksi sijoittaa ne omaan luokkaansa.

Kartoitettavan alueen kakkoisosassa pururadan eteläpuolella on allikkolähde, josta vesi virtaa pururadan alitse pienenä purona, jatkaa kulkuaan pururadan pohjoispuolella kaivetussa ojassa ja lopulta levittäytyy vesipinnaksi pohjoispuolen nevalle.

Avolouhikot kuuluvat kivennäismaiden luokittelussa joutomaihin ja niissä maa on kivenlohkareiden peitossa eikä hienojakoista kivennäismaata ole juuri lainkaan kasvien juurien ulottuvilla. Kasvillisuus on pääasiassa jäkälää ja varpuja. Avolouhikoita eli pirunpeltoja on eniten Pohjois-Suomessa.

Kartoitettavalla alueella on louhikoita kaksi laajempaa kuviota Juutuanvaaran pohjoiseen kurottuvien rinteiden juurella - toinen alueen länsirajalla ja toinen alueen keskiosalla ulottuen pohjoisrajalta lähes 200 metriä etelän suuntaan - sekä pienempiä kuvioita alueen eteläosassa.

Pohjoisrajan läheisillä rakkakivikoilla kivet ovat pääasiassa kasvillisuudesta paljaita mitä vähän on sammalia kivien päällä. Paikoin kivien välissä kasvaa alle 4-metrisiä koivuja pensasmaisina ja muina kasveina kasvaa vaivaiskoivua, pajuja, juolukkaa, variksenmarjaa ja rahkasammalia. Keskiosassa rakkakivikoilla kivet ovat suurimmalta osin peittyneet varpuihin mutta kivien välissä on vesipohjaisia koloja ja koivu- ja pajupensaat kasvavat puskina kivikon päällä

5. ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT

1) Luonnonsuojelulain rauhoittamat lajit

Kartoitettavan alueen keskiosan suolla hyppeli pienikokoinen **sammakko**, josta ei voinut päällisinpuolin lyhyen havainnontimahdollisuuden vuoksi sanoa, oliko kyseessä tavallinen sammakko eli ruskosammakko (*Rana temporaria*) vai harvinaisempi luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittu viitasammakko (*Rana arvalis*).

Molemmat sammakkolajit ovat koko maassa rauhoitettuja lajeja. Ruskosammakko on yleinen koko maassa, kun taas viitasammakosta on pohjoisin havainto Ivalosta, joten mahdollista on että Juutuanvaaralla kyseessä voi olla myös viitasammakko. Molempien lajien elinympäristöt ovat pääosin samoja – suot, metsät, niityt ja puutarhat mutta viitasammakon kohdalla mainitaan myös viidat.

Luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla. Tiukka suojelu edellyttää, että kyseisten lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat on aina säilytettävä erilaisten hankkeiden ja toimenpiteiden yhteydessä, ellei niiden hävittämiseen tai heikentämiseen ole saatu poikkeamislupaa luontodirektiivin artiklan 16 perusteella.

Viitasammakon lisääntymispaikan olemassaolon voi todentaa varmasti äänestä sillä soidintamisen aikaan soidinääni on lajityypillistä haukuntaa tai pulputusta. Soidinaika

ajoittuu pohjoisessa toukokuun alusta toukokuun puoliväliin, joten **tätä Juutuanvaaran kartoitusta tulee täydentää keväällä 2023 jotta varmistuisi onko kyseessä EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) laji viitasammakko.**

Sammakon havaintopaikka on merkitty karttaan punaisella ympyrällä.

2) Vesilakikohteet

Lähteiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty vesilain 11 §:n mukaan.

Pohjaveden purkautuessa tiikamalla maanpinnan läpi syntyy tiikupintalähde, jossa maan pinta voi olla hyllyvää tai tiikuminen ilmenee ainoastaan lähteisiin sitoutuneen lajiston esiintymisenä. Allikko- eli avolähteessä pohjavesi purkautuu maan sisästä muodostaen altaan ja purolähteessä pohjavesi puolestaan purkautuu suoraan puroon. Luonnontilaisten lähteiden suojelu on erityisen tärkeää koska jopa alle 10 prosenttia Suomen lähteistä on enää luonnontilaisia.

Kartoitettavalla alueella on pienen allikon tekevä lähde alueen kaakkoisosassa pururadan vieressä sen eteläpuolella. Se on merkitty karttaan punaisella renkaalla.

3) Uhanalaiset lajit ja kansainväliset vastuulajit

Pururadalla päällä ja sen vierustoilla lenteli **suonokiperhosia** (*Erebia embla*) useita yksilöitä. Suonokiperhonen on Punaisen kirjan uhanalaisuusluokituksessa Silmälläpidettävä NT laji, jota esiintyy harvinaisena Keski- ja Pohjois-Suomessa ja sen elinympäristöinä ovat rämeet ja soistuneet metsät.

Suonokiperhonen kuuluu Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin.

Kartoitettavalla alueella havainnoiduista linnuista uhanalaisia ovat seuraavat: **harakka** (*Pica pica*) uhanalaisuusluokka Vaarantunut VU, **pajusirkku** (*Emperiza schoeniclus*) uhanalaisuusluokka VU, **lapintiainen** (*Poecile cinctus*) uhanalaisuusluokka Silmälläpidettävä NT, **järripeippo** (*Fringilla montifringilla*) uhanalaisuusluokka NT ja **valkoviklo** (*Tringa nebularia*) NT.

Harakka pesii usein ihmisasutuksen läheisyydessä. Pajusirkku on rantojen ja kosteikkojen pesimälintu ja se on yleinen Lapin soiden vaivaiskoivikoissa. Lapintiaisen elinympäristöjä ovat varttuneet sekametsät ja männiköt, mutta se pesii myös talousmetsissä, jos vain pesäkoloja tai pönttöjä on tarjolla. Järripeippo pesii valoisissa havu- ja sekametsissä sekä tunturikoivikoissa ja sen kanta on vahvin Pohjois-Suomessa. Valkoviklon esiintymisen painopiste on Pojanmaalla ja Pohjois-Suomessa, joissa elinympäristöinä ovat suot, rannat, kosteikot, niityt ja soiden läheisyydessä olevat havumetsät.

Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin kartoitettavalla alueella havaituista kuuluvat **valkoviklo**, **leppälintu** (*Phoenicurus phoenicurus*) ja **metso** (*Tetrao urogallus*).

4) Metsälakikohteet

Alueelta löytyi metsälain mukaisista erityisen tärkeistä elinympäristöistä **kaksi puroa lähiympäristöineen**, ja niissä lähiympäristö luo metsäluontoon ekologista ja eliölajistollista vaihtelua. Lisäksi alueen länsiosassa on yksi vähävirtainen **norro**.

Itäisin puro saa alkunsa maan sisältä 2 metriä x 10 metriä kokoiselta allikkolähteeltä pururadan eteläpuolelta ja virtaa pururadan alitse putken läpi pururadan pohjoispuolella sijaitsevalle suoalueelle, jonne puro laajenee vesipintaiseksi suoksi. Puroa on joskus aiemmin suoristettu pururadan pohjoispuolelta mutta kasvillisuus on vallannut puron

reunat ja puro on luonnontilaisen kaltainen.

Keskiosan puro virtaa vuolaana kartoitettavalle alueelle etelästä, kulkee pururadan alittavan putken läpi pururadan pohjoispuolelle, jossa puron reunoilla varjostavana puustona on koivuja ja pajuja. Noin 40 metrin matkalla puro virtaa omassa uomassaan, mutta sitten se levittäytyy laajemmaksi vesipinnaksi pohjoiseen saranevalle.

Länsiosan noro virtaa heikkona saranevan reunassa noin 20 metrin matkan pohjoiseen, painuu sitten maan sisään, nousee taas esille lyhyelle matkalle ja painuu näkymättömiin ja kuulumattomiin kartoitettavan alueen länsirajan rämeelle.

Puroista ja norosta ne osat, joissa virtaus näkyi selvästi, on merkitty lähiympäristöineen karttaan sinisellä.

Alueen länsirajalla on **laaja pitkänomainen vähäpuustoinen suo**, joka muodostuu pohjoisrajalla ja vaaran alarinteillä sijaitsevista karuista rämeistä ja korvesta sekä lounaisosan avoimista pienistä nevoista. **Toinen pitkänomainen vähäpuustoinen suo** on alueen keskiosassa ulottuen kartoitettavan alueen pohjoisrajalta aina etelärajalle asti, ja se muodostuu pohjois- ja keskiosien avoimista nevoista sekä vaaran alarinteiden rämeistä. Avointen vesipintaisten nevojen ympärillä on kitukasvuista mäntyä kasvavia rämeitä kun taas vaarojen alarinteillä kasvaa isompia mäntyjä. Nämä metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat luonnontilaisia ja muodostavat ekologisesti erikoiset kasvuympäristöt.

Vähäpuustoiset suot on merkitty karttaan oranssilla värillä.

Alueella on kaksi laajahkoa **louhikkoa** pohjoisrajan tuntumassa ja lisäksi pienempiä eteläosassa. Louhikoiden erikoisten ekologisten olosuhteiden vuoksi eliölajistossa on muusta metsäluonnosta poikkeavia piirteitä.

Louhikot on merkitty karttaan punaisella pohjalla jossa on mustia kolmioita.

5) Uhanalaiset luontotyypit

Kartoitettavan alueen kuivahkot kankaat kuuluvat Suomen luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen 2018 mukaisiin **Varttuneisiin kuivahkoihin kankaisiin**, jotka ovat Pohjois-Suomessa uhanalaisia määritelmällä NT Silmälläpidettävä. Samoin kartoitettavan alueen kuivat kankaat kuuluvat **Varttuneisiin kuiviin kankaisiin** jotka ovat Pohjois-Suomessa uhanalaisia määritelmällä VU Vaarantunut. Lisäksi kartoitettavan alueen itärajan tuntumassa oleva tuore kangas kuuluu luontotyyppien arvioinnin mukaisiin **Varttuneisiin havupuuvaltaisiin tuoreisiin kankaisiin**, jotka ovat Pohjois-Suomessa uhanalaisia määritelmällä NT.

Näissä kaikissa Juutuanvaaran kartoitettavalla alueella esiintyvissä kolmessa luontotyyppissä puuston ikä on 40-200 (220) vuoden välillä, mutta kuivahkoilla ja kuivilla kankailla lehtipuita on vähän ja kuollutta puuta tuskin lainkaan. Tuoreella kankaalla taas on koivua runsaasti ja itseharvenemisen aiheutamaa lahoppuustoa on kohtalaisesti.

Hyvälaatuisessa esiintymässä luontaisen häiriö seurauksena syntyneen uuden puuston latvuserkos on sulkeutunut. Lehtipuiden osuus on suuri. Myös aikaisemman puusukupolven puita on jäljellä vaihtelevia määriä. Kuollut puusto koostuu häiriön seurauksena kuolleista, pitkälle lahonneista puista ja itseharvenemisen seurauksena kuolleesta tuoreemmasta lahoppuustosta, mutta vanhan metsän pienaukkodynamiikkaa ja siihen liittyvää järeiden puiden lahoppuujatkumoa ei vielä ole muodostunut.

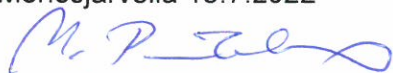
Vaikka Juutuanvaaran kuivahkot ja kuivat kankaat täyttävät ikävaatimuksen, ne eivät sisällä lehtipuita eivätkä kuollutta puuta tarpeeksi ollakseen hyvälaatuisia esiintymiä. **Tuore kangas itärajalalla täyttää hyvälaatuisen esiintymän kriteerit sillä siinä on runsaasti koivua mäntyjen seassa ja itseharveneminen on saanut aikaan**

lahopuuta riukumaisina pystylahoina. Tämä uhanalainen luontotyyppi on väritetty karttaan vihreällä.

Suomen ympäristökeskuksen suositukset uhanalaisille luontotyypeille on että **säästetään ekologisesti hyvälaatuiset metsäluontotyyppien esiintymät, erityisesti vanhat metsät.**

Lisäksi keskus on halunnut kiinnittää huomiota siihen, että kuntien rooli elinympäristöjen heikentymisen estämisessä on yksi tärkeä osa, ja että erityisesti maankäytön suunnittelun kaikilla tasoilla uhanalaisuus on otettava huomioon.

Menesjärvellä 15.7.2022

Maire Puikko, luontokartoittaja

LIITTEET Kasvillisuuskartta
Arvokkaat elinympäristöt-kartta

LÄHTEET

Finlex-Valtion säädöstietopankki: <http://www.finlex.fi> Vesilaki 27.5.2011/587

Finlex-Valtion säädöstietopankki: <http://www.finlex.fi> Metsälaki 12.12.1996/1093

fi.wikipedia.org-nettisivut. Luettu 6.7.2022.

Heikurainen Leo 1981. Suo-opas metsänkasvatusta varten. Kirjayhtymä. Helsinki. 51 s.

Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. ja Tonteri, T. 2013. Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. Metsäkustannus. 192 s.

Luontotyyppien uhanalaisuus 2018-loppuseminaarissa 18.12.2018 pidetyt esitelmät: Miten tästä eteenpäin? (Aulikki Alanen, ympäristöministeriö). Luettu 10.9.2019 www.ymparisto.fi > Luonto > Luontotyytit > Luontotyyppien uhanalaisuus.

punainenkirja.laji.fi-nettisivut. Luettu 6.7.2022.

Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2 - Luontotyyppien kuvaukset. Tytti Kontula ja Anne Rainio (toim.) Suomen ympäristö 5/2018. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö. Helsinki <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4819-4>

INARI, JUUTUANVAARA

LUONTOSELVITYS / KASVILLISUUS

KARTTAMERKINNÄT

1:3000

200

Kasvillisuus:

Tuore kangas

Kuivahko kangas

Kuiva kangas

Puustoinen luhta

Korpi

Räme

Neva

Louhikko

Puro tai noro

Lähde

Muut:

Pururata/ Valaistu latu

Poroaitaus

Polku

Soranottoaika

15.7.2022 M. P. P.

INARI, JUUTUANVAARA

LUONTOSelvitys / ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT

1:3000

KARTTAMERKINNÄT

Luonnon-
suojelelaji:

 Luonnonsuojeluasetuksella
rauhoitettu laji

Vesilaji:

 Lähde

Metsälaji:

 Puro tai noro
lähiympäristöineen

 Vähäpuustoinen suo

 Louhikko

Uhanalainen luontotyyppi:
Varttunut havupuuvaltainen
tuore kangas, NT

Pururata/
Valaistun lattu

15.7.2022 M. Peltö